

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Tartu Maakohus
Määruse tegemise aeg ja koht	24. oktoobril 2008.a. Tartu, Kalevi 1
Asja number	1-08-13531
Täitmiskohtunik	Ene Muts
Kohtuistungi sekretär	Kädi Leola
Prokurör	Alar Häidberg
Kinnipeetav	Rauno Kriisa isikukood: 37811252755,
Kriminaalasi	Tingimisi enne tähtaja lõppemist vangistusest vabastamine.
Kaitsja	Vandeadvokaat Mart Sikkut

RESOLUTSIOON juhindudes KarS § 75, § 76 ja KrMS § 426, 432

Vabastada Rauno Kriisa, isikukood: 37811252755, talle Tartu Maakohtu 07.12.2006.a. otsusega mõistetud vangistuse kandmisest tingimuslikult enne tähtaega katseajaga 1 (üks) aasta. KarS § 78 p. 2 järgi katseaja algust hakata lugema kohtumääruse jõustumisest.

Kohustada Rauno Kriisat täitma katseaja jooksul KarS § 75 lg. 1 sätestatud kontrollnõudeid:

- elama kohtu määratud alalises elukohas, vabanemise järel x.
- ilmuma kriminaalhooldaja määratud ajavahemike järel kriminaalhooldusosakonda registreerimisele,
- alluma kriminaalhooldaja kontrollile oma elukohas ning esitama talle andmeid oma kohustuste täitmise ja elatusvahendite kohta,
- saada kriminaalhooldusametnikult eelneva loa elukohast lahkumiseks kauemaks kui viieteistkümneks päevaks,
- saada kriminaalhooldusametnikult eelneva loa elu-, töö- või õppimiskoha vahetamiseks.

KarS § 75 lg. 2 p. 2, 4, 6, 7 ja 8 alusel määrata Rauno Kriisale katseajaks järgmised kontrollkohustused:

- mitte tarvitada alkoholi ega narkootikume;
- otsida endale töökoht ja asuda tööle kahe nädala jooksul vabanemisest;
- mitte suhelda kriminaalkorras karistatud isikutega;
- täita lapse ülalpidamiskohustust igakuiselt vähemalt 1000 krooni ulatuses;
- osalema sotsiaalprogrammis, mida kriminaalhooldaja soovitab.

Määrata Rauno Kriisa katseajaks käitumiskontrollile Tallinna Vangla Harju

kriminaalhooldusosakonna Vanglast Vabanenute II talituse kriminaalhooldaja Pille Terassi järelevalve alla.

Edasikaebamise kord

Määruse peale võib esitada määruskaebuse Tartu Maakohtule 10 päeva jooksul 25.10.2008.a. arvates.

Asjaolud ja kohtu seisukoht

Rauno Kriisa tunnistati süüdi Tartu Maakohtu 07.12.2006.a otsusega ja KarS § 209 lg 2 p 1,2,3 - § 25 lg 1,2 järgi mõisteti karistuseks 1 aasta vangistust. KarS § 65 lg 2 alusel suurendati mõistetud karistust Tartu Maakohtu 14.09.2004.a otsusega mõistetud karistuse, s.o 1 aasta ja 6 kuud vangistust võrra ja liitkaristuseks mõisteti 2 aastat 6 kuud vangistust.

07.08.2007.a Tartu Maakohtu määrusega vabastati Rauno Kriisa temale Tartu Maakohtu 07.12.2006.a otsusega mõistetud vangistuse kandmisest tingimisi enne tähtaega katseajaga kuni 05.03.2009.a ja katseaja kuueks esimeseks kuuks kohaldati tema suhtes elektroonilist valvet. 26.10.2007.a Tartu Maakohtu määrusega pöörati täitmisele Rauno Kriisale 07.12.2006.a Tartu Maakohtu otsusega mõistetud karistuse ärakandmata osa, s.o. 1 aasta 6 kuud 13 päeva vangistust.

Kinnipeetava karistusaeg algas 19.11.2007.a ja lõpeb 31.05.2009.a.

Tartu Maakohtu 26.03.2008.a määrusega jäeti Rauno Kriisa vangistusest tingimisi enne tähtaega vabastamata.

Õigus taotleda uuesti ennetähtaegset vabastamist tekkis 24.10.2008.a.

Rauno Kriisa on varem kriminaalkorras karistatud 2 korral:

- 1) 28.07.2003.a Jõgeva Maakohtu poolt KrK § 139 lg 1 järgi rahatrahviga 300 päevamäära ulatuses, s.o 12300 krooni;
- 2) 14.09.2004.a Tartu Maakohtu poolt KrK § 17 lg 5, 6 - § 15 lg 2 - § 139 lg 2 p 1, 2 järgi 6 kuud vangistust, KrK § 203 lg 1 järgi 3 kuud vangistust, KrK § 141¹ lg 2 p 2 järgi 3 kuud vangistust, KarS § 209 lg 2 p 1, 3 järgi 2 aastat ja 6 kuud vangistust, KarS § 424 järgi 5 kuud vangistust, KarS § 280 lg 1 järgi 2 kuud vangistust. KarS § 64 alusel mõisteti liitkaristuseks 3 aastat vangistust, millest KarS § 74 alusel kuulus kohesele ärakandmisele 1 aasta ja 6 kuud vangistust. Karistuse ülejäänud osa, s.o 1 aasta ja 6 kuud vangistust mõisteti 3-aastase katseajaga. Tartu Maakohtu 14.09.2006.a määrusega tühistati määratud karistuse tingimuslik mittekohaldamine ja Rauno Kriisa saadeti mõistetud karistust, s.o 1 aasta ja 6 kuud vangistust, kandma.

Rauno Kriisa seletas, et on oma tegudest aru saanud ja oskab vabadust hinnata. On varem reaalselt vangistust kandnud, siis vabastati tingimisi enne tähtaega. Katseaega ei läbinud, sest ei esitanud õigel ajal paberid kriminaalhooldajale ja ka teine ettekanne tehti kohtule. Nüüd on ta ise muutunud. Tööleasumiseks on räägitud OÜ-ga x. Venna kaudu on see töökoht otsitud. Varem töötasin piirdeaedade paigaldamisel.

Elama hakkab Tallinnasx, ema juures. Maja valmib oktoobri lõpus, novembri alguses ja siis kolitakse sisse. x elukoht kaob ära. See on ajutine korter põlengu järgselt. Perekonda kuuluvad vend, õde, onu, ema. Ema elab ükski, hakkab elama koos temaga. Venna ja õega on üpris tihedad suhted. Karistust on jäänud kanda üle poole aasta natuke.

Tal on laps kellega tahab tegeleda, elab Tartus, saab 6-aastaseks. Üle 4 aastat on eraldi elanud lapsest. Lapse emal on uus pere. On lapse emaga rääkinud. Laps küsib emalt, et kus issi on. Leiab, et aktiivselt tuleb lapsega tegeleda.

Prokurör ei toeta Rauno Kriisa tingimisi ennetähtaegset vabastamist, sest varasem ebaõnnestunud kriminaalhoolduskogemus on olemas.

Kaitsja leiab, et ennetähtaegne vabastamine on põhjendatud. Kord on elektroonilise järelevalve alla vabastamise katse ebaõnnestunud, kuid sellest ei tohiks teha järeldust lõplikult, et tegemist

isikuga, kes ei ole suuteline hakkama saama vabaduses. R. Kriisal on väljaspool vanglat sotsiaalne baas, kus elada, olla, oma lapse eest hoolitseda. Kui soovib eemal olla endistest sõpradest, siis ei näe põhjust, miks mitte vabastada. Ei ole kunagi olnud probleeme alkoholiga, ei hakka alkoholi ja narkootikumide tarvitama vabaduses. Toetav perekond, ema kes hoolitseb tema eest, aitab tal resotsialiseeruda.

Tartu Vangla iseloomustuse kohaselt on Rauno Kriisal vangistuse jooksul olnud mitmeid distsipliini rikkumisi distsiplinaarkorras on teda karistatud 1-l korral – 08.09.2008.a noomitusega. Vabanemise korral asub elama aadressil x. Olemas kindel töökoht ehitusel. Kinnipeetaval on üks ametlik ülalpeetav. Tartu Vangla andmetel on kinnipeetaval tasumata rahalisi nõudeid üle 30 000 krooni. Viibides kriminaalhooldusel, pani toime uue kuriteo. Kinnipeetaval on esinenud kohanemiskraskusi, pöördunud abi saamiseks psühhiaatri poole. Probleemide lahendamisel püüab oma osa vähendada ja süüdistab osaliselt saatust ja keskkondlikke tegureid.

Kriminaalhooldusametnik ei toeta Rauno Kriisa vangistusest tingimisi enne tähtaega vabastamist elektroonilise valve alla. Kinnipeetaval on head suhted emaga ning õe-vennaga. Vabanemise järgselt soovib kinnipeetav elama asuda ema juurde Tallinnasse aadressil x, kuid korter põles käesoleva aasta märtsis ja ema ootab sotsiaalpinda. Vestluses kinnipeetava elukaaslasega selgus, et viimane on suhted kinnipeetavaga katkestanud ning edaspidi ühist kooselu ei soovi. Vabaduses väidetavalt olemas töökoht ehitusel. Varasemalt on kinnipeetava korduvalt lubanud korralikuks hakata, kuid sellest hoolimata rikkunud kriminaalhoolduse nõudeid. Uue kuriteo toimepanemise ja ohtlikkuse riskifaktorid on varasem sagedane elukoha muutmine, pideva tööharjumuse puudumine, puudulik majanduslik toimetulekuoskus, varasem korduv karistatus vangistusega, mis viitab sellele, et Rauno Kriisa ei ole teinud järeldusi karistustest ning kriminaalhoolduse nõuete rikkumine. Kriminaalhooldusametnik leiab, et Rauno Kriisa vangistusest tingimisi enne tähtaega vabastamine ei ole võimalik, kuna talle on korduvalt antud võimalusi end parandada, kuid ta ei suuda toime tulla ennetähtaegse vabastamisega kaasnevate kohustustega.

KarS § 76 lg. 3 järgi katseajaga tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamise otsustamisel arvestab kohus kuriteo toimepanemise asjaolusid, süüdimõistetut isikut, varasemat elukäiku ning käitumist karistuse kandmise ajal, samuti tema elutingimusi ja neid tagajärgi, mida võib süüdimõistetule kaasa tuua tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamine.

Kohtunik, ära kuulanud kinnipeetava seletuse, prokuröri ja kaitsja arvamused, leiab, et Rauno Kriisa tingimisi ennetähtaegseks vangistusest vabastamiseks on formaalne ja materiaalne alus. Formaalseks aluseks on see, et teise astme kuriteo eest mõistetud karistusest on kantud üle poole karistusajast ja on saabunud VS § 76 lg. 3 sätestatud tähtaeg eelmise kohtumääruse jõustumisest. KarS § 76 lg. 1 p. 2 alusel võib karistusest tingimisi ennetähtaegselt vabastada.

Materiaalseteks alusteks on kindla elu- ja töökoha olemasolu, töötahe ja varasem töökogemus. Kinnipeetava vabanemise korral on vabaduses lähedastest koosnev tugev sotsiaalne võrgustik, mis aitab kaasa resotsialiseerumisele. Elukoht saab olema ema juures. Seda asjaolu on ema kinnitanud oma avalduses. Emal eluruumile õiguse olemasolu kinnitab kehtiv üürileping. Küsimuse arutamise ajal on ema elukohaks x. Ema elukoha muutmine on lähemal ajal päevakorral ja seetõttu võib see aadress muutuda, kuid elukohta võimaldav isik jääb samaks. Kinnipeetava käitumine karistuse kandmise ajal on olnud negatiivne, mida iseloomustab distsiplinaarkaristus. Samuti on negatiivseks asjaoluks varasem ebaõnnestunud käitumiskontroll. Samas on Rauno Kriisa vanglas hakanud vanglas jumalateenistustel käima ning osaleb leerirühma töös. Viimase tegevusega on ta näidanud suhtumist endistesse eluviisidesse ning valmis oma eluvaateid avardama. Varasemad töökogemused võimaldavad tööleasumist ja sellest iseseisvat sissetulekut.

Kriminaalhooldusametnik on leidnud Rauno Kriisa puhul enam positiivseid riskifaktoreid mõjutavaid asjaolusid kui negatiivseid. Negatiivseid asjaolusid on võimalik maandada kontrollnõuete ja -kohustuste määramisega. Varasemast ebaõnnestunud kriminaalhooldusest on alust järeldada Rauno Kriisa resotsialiseerumiskraskusi. Tal on jäänud karistust kanda vähem kui vajalik uue vangistusest tingimisi vabastamise küsimuse arutamise tähtaja saabumiseks. Seetõttu on otstarbekas teda ennetähtaegselt vabastada ja käitumiskontrolliga toetada lähedasi Rauno

Kriisa resotsialiseerumisel. Käitumiskontrollita vabanemine võib raskendada kinnipeetava olukorda vabanemisel karistuse äraandmise järel, sest järelevalveta ühiskonda tagasipöördumine võib osutuda raskeks.

Uue kuriteo toimepanemine sõltub Rauno Kriisast endast. Kontrollnõuete ja -kohustuste täitmine aitab kaasa kuritegude ärahoidmisele.

KarS § 76 lg 4 alusel tuleb kinnipeetav tingimisi ennetähtaegsel vabanemisel allutada katseajaks käitumiskontrollile KarS § 75 lg. 1 sätestatud kontrollnõuete ja KarS § 75 lg. 2 p-de 2, 4, 6, 7 ja 8 alusel määratud kontrollkohustuste täitmise kohustusega.

Ene Muts
täitmiskohtunik